

การสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี*

TEACHING STRATEGIES FOR ENGLISH LISTENING COMPREHENSION FOR UNDERGRADUATE STUDENTS

จิษณา ศรัทธารัตน์ธนา

Thisana Satharatthana

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ เชียงราย

Rajamangala University of Technology Lanna Chiangrai, Thailand

E-mail: koonthisana@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษากลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษา 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน โดยมีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย ในรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 กลุ่มเรียนจาก 7 กลุ่มเรียน ทั้งหมด 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในงานวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบการฟังก่อนและหลังการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t และการวิเคราะห์เนื้อหาจากบทสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษา ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยสรุปจำนวน 4 กลวิธี ได้แก่ การดูจากสื่อเทคโนโลยี การฟังจากสื่อเทคโนโลยี การใช้แอปพลิเคชัน และการใช้ประสบการณ์เดิม ทั้งนี้ นักศึกษามีกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเหมือนกันคือ การใช้ความรู้เดิม สำหรับผลของการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับมากที่สุด

* Received 10 August 2021; Revised 12 April 2022; Accepted 17 April 2022

คำสำคัญ: กลวิธีการฟังเพื่อความเข้าใจ, การฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ, นักศึกษาระดับปริญญาตรี

Abstract

The objectives of this research article were to 1) study the English listening comprehension learning strategies of undergraduate students, 2) examine the effect of teaching strategies on English listening comprehension, 3) explore the undergraduate students' satisfaction regarding teaching strategies for English listening comprehension. A mixed-methods research design was used for both qualitative and quantitative data collection. A sample of 60 students in 2 groups of 7 groups of the first-year students who enrolled in an English for Life Skills course in the second semester of year 2020 at Rajamangala University of Technology Lanna Chiangrai. The research instruments used for data collection were the English listening comprehension interview form, the English listening comprehension tests (pre-test and post-test), and the survey form measuring undergraduate students' satisfaction toward the English listening comprehension teaching strategies used. The quantitative data analysis encompassed percentage, mean, standard deviation, t-test, and content analysis of interview data. The results of the study revealed that there were 4 strategies used by the undergraduate students including watching through digital media, listening through social media, using applications, and using their existing experience. The strategy used by all of the students was their existing experience. After English listening comprehension teaching strategies had been applied, it was found that the students' post-test scores were higher than their pre-test's with a statistical significance at the 0.05 level and their satisfaction toward the teaching strategies was also found at the highest level.

Keywords: Listening Strategies, English Listening Comprehension, Undergraduate Students

บทนำ

แนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ (English as a Second Language or English as a Foreign Language) ทั่วโลกในปัจจุบัน ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะทางการสื่อสาร (Communicative Competency) ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด โดยเริ่มจากการสอนทักษะการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียน สอดคล้องกับการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาของนักวิชาการด้านภาษาหลาย ๆ ท่าน ที่กล่าวว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะที่เกิดขึ้นก่อน ทักษะการพูด หากไม่มีทักษะการฟังบุคคลจะไม่สามารถพัฒนาทักษะการพูดได้ (Doff, A., 2001) และการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นของการพูด เป็นขั้นแรกสุดของการพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียนในการเรียนภาษาแม่และภาษาอื่น ๆ (Nation, I. S. P. & Newton, J., 2009) นอกจากนั้น การฟังเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุดถึงร้อยละ 45 ในขณะที่มีการพูดใช้ร้อยละ 30 การอ่านร้อยละ 16 และการเขียนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 9 (Hedge, T., 2000) กล่าวโดยสรุปได้ว่าทักษะการฟังถือว่าเป็นทักษะแรกๆ ที่ผู้เรียนควรเรียนรู้และควรให้ความสำคัญในการเริ่มเรียนภาษาในเบื้องต้น

อย่างไรก็ตามผู้เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยกลับมีความสามารถทางทักษะการฟังต่ำ ดังที่งานวิจัยที่ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 274 คน ในสถาบันพลศึกษาในเขตภาคกลาง พบว่า นักศึกษามีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ (รุ่งพนอ รักอยู่ และ คณะ, 2560) ทั้งนี้สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียนที่ผู้วิจัยรับรู้จากประสบการณ์สอนในรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะชีวิต ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย ทางด้านทักษะการฟัง ซึ่งประกอบไปด้วยผู้เรียนที่มีพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันมากและเคยชินกับการใช้ภาษาแม่หรือภาษาไทยในชีวิตประจำวัน อีกทั้งการได้ฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่ไม่คุ้นชินและฟังไม่ทัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการสะดุดระหว่างการฟัง ส่งผลให้ไม่เข้าใจในสิ่งที่กำลังฟัง นอกจากนั้นยังมีพื้นฐานด้านคำศัพท์ที่จำกัด ส่งผลให้การประมวลผลจากสิ่งที่ฟังได้ไม่สมบูรณ์ อีกทั้งผู้เรียนยังขาดโอกาสฝึกการฟังในสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จึงชี้ให้เห็นว่าแม้กระบวนการในการฟังของภาษาแม่และภาษาที่สองจะมีความเหมือนกัน แต่การฟังภาษาที่สองนั้นผู้ฟังสามารถเข้าใจเพียงบางส่วน เพราะความเข้าใจและการใช้ความรู้ของผู้ฟังในภาษาแม่ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน ตรงกันข้ามกับการฟังในภาษาที่สองที่ความเข้าใจในการฟังจะเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ฟังได้ใช้ความรู้ในการฟังแล้ว (Buck, G., 2001) ดังนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่าทักษะการฟังเป็นปัญหาของผู้เรียนส่วนใหญ่ในภาพรวม จึงควรมีการพัฒนาทักษะการฟัง โดยผู้สอนควรสอนกลวิธีต่าง ๆ ให้ผู้เรียน

การสอนกลวิธีการฟัง (Teaching Strategies) เป็นเทคนิคหรือวิธีการเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการฟังดีขึ้น โดยผู้สอนสามารถสอนผู้เรียนได้เหมือนทักษะอื่น ๆ ทั้งนี้ในการสอนกลวิธีการฟัง ขั้นตอนแรกของกลวิธีการสอน ผู้สอนต้องทราบว่าปัญหาสำคัญในการฟังเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนคืออะไรบ้าง เช่น คำศัพท์ที่ไม่ได้ ฟังไม่ทันและไม่มีเวลาพอในการตีความสิ่งที่ฟังให้เป็นภาษาที่เหมาะสมได้ ทำให้ไม่เข้าใจในสิ่งที่ฟัง เป็นต้น (Goh, C.,

2002) อีกทั้งผู้สอนภาษาควรตระหนักว่าการสอนทักษะการฟังนั้นต้องใช้ขั้นตอนการสอนและรูปแบบงาน (Tasks) ที่หลากหลาย ทั้งนี้สื่อที่ใช้ในการสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ แม้จะเป็นการฟังระดับต้นก็ควรเป็นสื่อที่ใช้ในสถานการณ์จริง สื่อที่เป็นของจริงจะมีลักษณะต่าง ๆ ที่เหมือนกับการพูดในชีวิตจริง ความเร็วในการพูดที่เหมือนกับที่เจ้าของภาษาใช้ในการสนทนา โดยขั้นตอนการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นก่อนฟัง (Pre-Listening) กิจกรรมในขั้นนี้สำคัญมากเพราะเป็นการเตรียมผู้ฟังก่อนการฟัง ทำให้ผู้ฟังจดจ่อกับเรื่องที่จะได้ฟัง เป็นการเสริมแรงในการเรียนรู้ ผู้เรียนควรได้รู้จุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอน ตลอดจนวิธีการในแต่ละกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น 2) ขั้นขณะฟัง (During Listening หรือ While Listening) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่ผู้สอนควรช่วยส่งเสริมกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อไม่ให้ผู้รู้สึกหมดกำลังใจ อีกทั้งผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความยาก-ง่ายให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการมอบหมายงานที่หลากหลาย 3) ขั้นหลังฟัง (Post-Listening) กิจกรรมในขั้นนี้เป็น การตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรมหรือไม่ ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะใดในการนำเสนอได้บ้าง (การอ่าน เขียน และพูด) ซึ่งผู้สอนควรคำนึงถึงเวลาในขั้นตอนนี้ด้วย (Jones, D., 2008) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการฟังของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาของไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสูงกับผู้เรียนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับต่ำ พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับสูงจะมีกลวิธีการฟังของตนเองที่หลากหลายและเหมาะสมมากกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับต่ำ (Piamsai, C., 2014) ส่วนงานวิจัยของที่ศึกษาและนำเสนอยุทธศาสตร์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู พบว่า การใช้กลวิธีในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน สามารถช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาการฟัง และสามารถปรับใช้กลวิธีการฟังที่เหมาะสมกับตนเองได้ (สุจินต์ หนูแก้ว และคณะ, 2556) ด้านงานวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งศึกษาความสามารถด้านทักษะการฟังเพื่อ ความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการฟังข่าวอาชญากรรม พบว่า หลังการใช้เทคนิค ก่อนฟัง ขณะฟัง และหลังฟัง นักเรียนมีระดับความสามารถทางการฟังสูงขึ้น และมีระดับความพึงพอใจ กิจกรรมก่อนฟังมากที่สุด และมีความพึงพอใจระดับมากต่อเทคนิคการฟัง ขณะฟังและหลังฟัง (กรองแก้ว ศิลปศาสตร์, 2554)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กลวิธีการฟังเป็นเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการฟังได้ โดยผู้สอนควรมีการสอนและรูปแบบงานเพื่อฝึกฝนผู้เรียนที่หลากหลาย อีกทั้งการสอนต้องใช้ขั้นตอนการสอน ได้แก่ Pre-Listening, While Listening และ Post-Listening โดยสอนขั้นตอนต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียน ในท้ายที่สุด ด้วยเหตุผลและข้อสนับสนุนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยที่เป็นผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อทักษะชีวิต จึงสนใจที่จะศึกษา การสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อ

ความเข้าใจสำหรับนักศึกษา โดยใช้กระบวนการ 3 ขั้นตอนดังที่กล่าวมาแล้ว เพื่อพัฒนาการของนักศึกษาและส่งเสริมให้มีการใช้กลวิธีการฟังที่เหมาะสมกับนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลของการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมผสาน โดยมีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยประชากรได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะชีวิต ในเทอม 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 7 กลุ่มเรียน ส่วนกลุ่มตัวอย่างได้มา 2 กลุ่มเรียน จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้กลุ่มเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด จำนวน 5 คำถาม โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก เกี่ยวกับกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามวิธีการของนักศึกษา แบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด (40 ข้อ) โดยแบบทดสอบมีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.80 และแบบวัดความพึงพอใจต่อการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ จำนวน 10 ข้อ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert โดยเครื่องมือที่ใช้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ผ่านการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทำเป็นฉบับร่างและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วจึงแก้ไขตามคำแนะนำ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือรับรองด้านจริยธรรมงานวิจัยในมนุษย์ เพื่อเข้าสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัย จากนั้นได้อธิบายวัตถุประสงค์ในการวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่าง และให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบการฟังก่อนเรียน เพื่อแบ่งกลุ่มตามระดับคะแนนที่ได้ออกเป็น 3 กลุ่ม เท่า ๆ กัน โดยการเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กลุ่มคะแนนสูง 20 คน กลุ่มคะแนนปานกลาง 20 คน และกลุ่มคะแนนต่ำ 20 คน เพื่อพัฒนาการหลังเรียนต่อไป จากนั้นจึงนัดสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทีละกลุ่ม เพื่อจะได้ทราบกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษของแต่ละกลุ่ม มีการนัดสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนฟัง (Pre-Listening) เป็นขั้นตอนการเตรียมผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Cooperative Learning) ขั้นการฟังหรือขณะฟัง (During Listening หรือ While Listening) ขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาถึงความน่าสนใจ และความยาก - ง่ายที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนในเรื่องที่ฟังมากขึ้น และขั้นหลังฟัง (Post-

Listening) กิจกรรมในขั้นนี้ เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังในขั้นการฟังอย่างถูกต้องหรือไม่ หลังจากเรียนครบตามที่กำหนดแล้วให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบการฟังหลังเรียนโดยใช้ข้อสอบชุดเดิมเพื่อพัฒนาการหลังเรียน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา จากแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) สำหรับข้อมูลจากแบบทดสอบการฟังก่อนเรียนและหลังเรียน ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากข้อมูลที่ศึกษาความพึงพอใจต่อการสอนกลวิธีการฟัง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากลวิธีการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษา ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า กลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนปานกลาง มีการใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษร่วมกันมากที่สุด จำนวน 15 กลวิธี ส่วนกลุ่มคะแนนต่ำ มีการใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษน้อยที่สุด จำนวน 3 กลวิธี นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถจำแนกกลวิธีการฟังได้ 4 กลวิธี ได้แก่ 1) กลวิธีการฟังที่ใช้สื่อในการดู เช่น ภาพยนตร์ ดูยูทูปเบอร์ที่สอนภาษาอังกฤษผ่านทาง Youtube คลิปวิดีโอ และรายการโทรทัศน์หรือสื่ออื่น ๆ ที่ดำเนินรายการเป็นภาษาอังกฤษ 2) กลวิธีการฟังผ่านสื่อประเภทเสียง เช่น การฟังเพลงสากล การฟังนิทานและอื่น ๆ 3) กลวิธีการฟังที่ใช้สื่อแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Youtube, Podcasts, Skype และแอปพลิเคชันสอนภาษาอื่น ๆ และ 4) กลวิธีการฟังที่ใช้ประสบการณ์เดิมหรือประสบการณ์ตรง เช่น การเดาจากรูปภาพ การเดาจากท่าทางผู้พูด และการเดาจากคำที่คุ้นหู โดยทุกกลุ่มมีกลวิธีการฟังที่เหมือนกัน คือ การใช้ประสบการณ์เดิม

2. เพื่อศึกษาผลของกลวิธีการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษา จากผลที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.17 ± 3.86 โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 22 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 6 คะแนน ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.57 ± 3.85 โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 30 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 13 คะแนน และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการเรียนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ Dependence Sample t-test พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($p = .00$, $t = 59$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

รายการ	คะแนน สูงสุด (เต็ม 40)	คะแนน ต่ำสุด (เต็ม 40)	คะแนน เฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	df	t	*p
ก่อนเรียน	22	6	12.17	3.86	28.63	59	0.00
หลังเรียน	30	13	19.57	3.85			

*p<.05

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

นักศึกษา	N	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม ก่อนเรียน	คะแนนรวม หลังเรียน	E.I.
กลุ่มเก่ง	20	40	335	468	0.29
กลุ่มปานกลาง	20	40	226	370	0.25
กลุ่มอ่อน	20	40	169	336	0.26
โดยรวม	60	40	730	1174	0.27

จากตารางที่ 2 เมื่อคำนวณโดยใช้สูตรดัชนีประสิทธิผล เพื่อดูพัฒนาการหลังเรียน กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล ของกลุ่มตัวอย่าง 60 คน โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.27 แสดงว่านักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้น 0.27 คิดเป็นร้อยละ 27 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ที่ทำการแบ่งจากคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยการเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย ได้กลุ่มละ 20 คน พบว่า นักศึกษากลุ่มเก่งมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.29 คิดเป็นร้อยละ 29 กลุ่มปานกลางมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.25 คิดเป็นร้อยละ 25 และกลุ่มอ่อนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.26 คิดเป็นร้อยละ 26

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของของนักศึกษาที่มีต่อการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ “ด้านกิจกรรมหลังเรียน (Post Listening)” ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) รองลงมาคือ “ด้านกิจกรรมก่อนเรียน (Pre-Listening)” ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) และ “ด้านกิจกรรมระหว่างเรียน (While-Listening)” ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

รายการ	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
1. กิจกรรมก่อนเรียน (Pre-listening)	4.80	0.46	พึงพอใจมากที่สุด

รายการ	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
2. กิจกรรมระหว่างเรียน (While-listening)	4.79	0.45	ฟังพอใจมากที่สุด
3. กิจกรรมหลังเรียน (Post listening)	4.82	0.46	ฟังพอใจมากที่สุด
รวม	4.80	0.45	ฟังพอใจมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งนี้สามารถนำกลวิธีต่าง ๆ ของนักศึกษามารวบรวมได้แก่ กลวิธีการฟังที่ใช้สื่อในการดูเช่น ภาพยนตร์ ดูยูทูปเบอร์ที่สอนภาษาอังกฤษผ่านทาง YouTube คลิปวิดีโอ และรายการโทรทัศน์หรือสื่ออื่นๆที่ผู้จัดดำเนินรายการเป็นภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ ที่พบว่า การชมภาพยนตร์โดยคำบรรยายเป็นภาษาอังกฤษเป็นวิธีการที่ดีในการช่วยนักเรียนพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจเมื่อเปรียบเทียบกับชมภาพยนตร์ที่ไม่มีคำบรรยายภาษาอังกฤษ (Rokni, S. & Ataee, A., 2014) ส่วนการใช้กลยุทธ์กระบวนการ 3 ขั้นตอนในการสอนกลวิธีการฟัง ได้แก่ ขั้นก่อนฟัง ระหว่างฟัง และหลังฟัง โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมขณะสอนนักศึกษาสามารถพัฒนาการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นกว่าที่ฝึกฟังจากสื่อในหนังสือเรียนปกติได้ (Al-Nafisah, K. I., 2019) นอกจากนั้น การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ผ่านการฟังแอปพลิเคชัน พบว่าแอปพลิเคชันสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านการฟังเพิ่มขึ้น และยังทำให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียนอีกด้วย (Sari, N. P. et. al., 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิต สุวรรณเวลา พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง และการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมหลังการชมภาพยนตร์และฟังเพลงภาษาอังกฤษ (โสภิต สุวรรณเวลา, 2562) และยังสอดคล้องกับปริยานุช ทองเกลี้ยง พบว่า ผลการทดสอบทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน ด้วยแบบฝึกประกอบภาพยนตร์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน กล่าวโดยสรุป คือ กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจผ่านสื่อประเภทภาพเสียงเพื่อพัฒนาการฟัง สามารถพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียนได้ เพราะเป็นสื่อเสมือนจริง ภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์จริง มีภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียง อีกทั้งยังมีความหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกได้ตามความชอบและความสนใจ ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียน ต่อมาเป็นกลวิธีการฟังที่ใช้สื่อประเภทเสียง เช่น การฟังเพลงสากล การฟังนิทานและอื่น ๆ (ปริยานุช ทองเกลี้ยง, 2562) ข้อมูลที่ได้นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมพร ไยถาวร ที่เปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยใช้เพลงภาษาอังกฤษกับการสอนแบบปกติ พบว่า การสอนโดยใช้เพลงเป็นสื่อสามารถพัฒนาทักษะการฟังของนักศึกษาได้มากกว่าการสอนแบบปกติ (อุมพร ไยถาวร, 2559) และ งานวิจัย

ของ ปราถนา ผดุงพจน์ พบว่า การใช้เพลงเป็นสื่อในการสอนสามารถทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านการฟังเพิ่มขึ้นและการออกเสียงภาษาอังกฤษชัดขึ้น และการใช้บทเพลงที่เป็นเพลงสมัยใหม่และอยู่ในความสนใจของนักศึกษาทำให้นักศึกษารู้สึกว่าผ่อนคลาย สนุกสนาน เพลิดเพลิน และทำให้เกิดทัศนคติในด้านที่ดีต่อการเรียน อีกทั้ง ยังเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนด้วย (ปราถนา ผดุงพจน์, 2561) อีกทั้ง พรพิทก พูนใจสม และคณะ พบว่า กิจกรรมการเล่านิทานสามารถพัฒนาทักษะการฟังได้ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนสนใจเป็นอย่างมาก กล่าวโดยสรุป คือ การฟังผ่านสื่อเทคโนโลยีสามารถช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ เพราะเป็นการฟังในสิ่งที่ผู้เรียนชื่นชอบ ภาษาที่ได้ฟังใช้ได้ในการสนทนาจริง โดยผู้เรียนสามารถใช้วิธีการฝึก เช่น ฟังบ่อย ๆ ฟังซ้ำ ๆ ฟังซ้ำหลาย ๆ รอบ ฟังครั้งละสั้น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของตนเองในระยะยาวต่อไป ส่วนกลวิธีการฟังที่ใช้สื่อแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น YouTube, Podcasts, Skype และแอปพลิเคชันสอนภาษาอื่น ๆ (พรพิทก พูนใจสม และ คณะ, 2562) นั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณนุช พุ่มจิต และคณะ พบว่า แอปพลิเคชันสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีและแอปพลิเคชันที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด คือ YouTube โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า แอปพลิเคชันดังกล่าวมีสื่อการสอนที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการดูหนัง ฟังเพลงสากล หรือติดตามรายการสอนภาษาจากยูทูปเบอร์ชื่อดังที่มีมากมายหลากหลายให้เลือกชม ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและไม่เกิดความน่าเบื่อหน่ายที่จะเรียนรู้ (ปวีณนุช พุ่มจิต และ คณะ, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิฐิรัฐ รุ่งแก้ว พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกทักษะการฟังผ่าน Google Apps สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนฝึก โดยนักศึกษายังได้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนการใช้ Google Apps เพราะไม่มีความซับซ้อน แต่นักศึกษาควรมีคลังคำศัพท์เป็นพื้นฐานความรู้ของตนเองจึงจะได้ผลที่ชัดเจน (ทิฐิรัฐ รุ่งแก้ว, 2562) ส่วนการศึกษาการพัฒนาทักษะการฟัง - พูดในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ โดยใช้แอปพลิเคชัน Echo English พบว่า การพัฒนาทักษะการฟัง - พูด โดยใช้แอปพลิเคชัน Echo English สูงขึ้นอย่างชัดเจน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แอปพลิเคชัน สูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีความสนใจ สนุกสนาน มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และผู้เรียนสามารถนำแอปพลิเคชัน Echo English มาฟังบททวนได้หลายครั้ง (วิลดา ศรีทองกุล, 2562) กล่าวโดยสรุปได้ว่า กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ มาช่วยสามารถพัฒนาทักษะการฟังได้ อีกทั้งนักศึกษายังสามารถเข้าถึงแอปพลิเคชันต่าง ๆ ได้ง่าย เป็นสื่อที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ เป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสุดท้าย ได้แก่ กลวิธีการฟังที่ใช้ประสบการณ์เดิมของนักศึกษา เช่น การเดาจากรูปภาพ ท่าทาง ผู้พูด คำที่คุ้นหู จากการวิเคราะห์และศึกษาแนวคิดทฤษฎีการจัดประเภทกลวิธีการเรียนภาษา พบว่า เป็นกลวิธีการเรียนโดยตรง โดยแบ่งเป็น กลวิธีด้านการจำ กลวิธีด้านความรู้ความคิด เป็นกลไกทางสมองที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเก็บข้อมูลความรู้ไว้และนำมาใช้ และกลวิธีที่ใช้

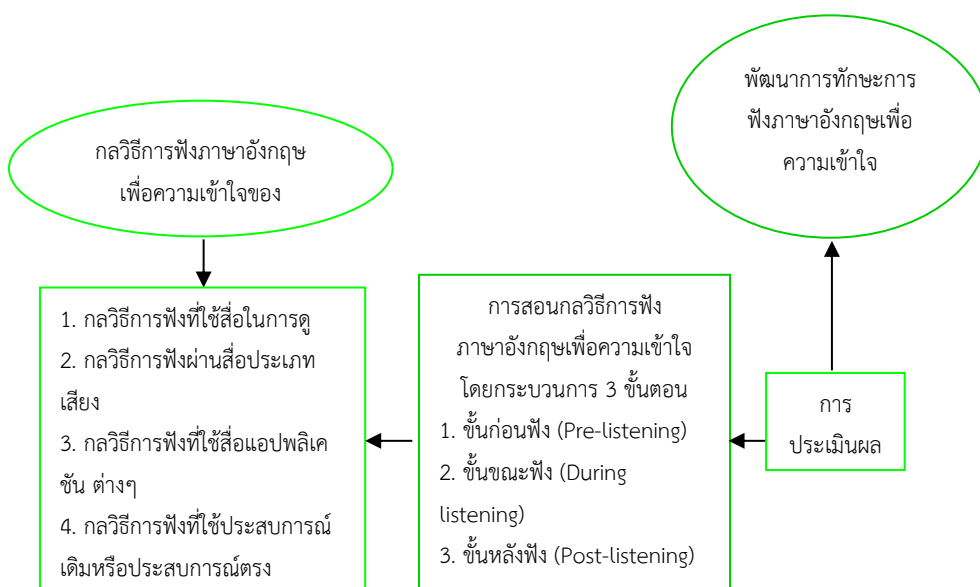

การเสริมและการทดแทน เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้เมื่อมีความรู้ใหม่ เช่น การเดาอย่างชาญฉลาด (Oxford, R. L., 1990) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สมพร โกมารทัต พบว่า กลวิธีการเรียนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ และสามารถนำมาใช้ในสถานการณ์การเรียน และทำให้มีระดับการเรียนรู้ภาษาที่แตกต่างกันได้ ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งผลที่ได้จะแตกต่างกันตามระดับความสามารถของผู้เรียน (สมพร โกมารทัต, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี อรุณเรือง และคณะ พบว่า กลวิธีการเรียนรู้ที่นักศึกษานำมาใช้มากที่สุดคือ กลวิธีที่ใช้การเสริมและการทดแทน กล่าวโดยสรุปคือ กลวิธีการใช้ประสบการณ์เดิม สามารถช่วยให้นักศึกษาเข้าใจสิ่งที่ฟังโดยภาพรวมได้ ถึงแม้จะไม่เข้าใจทั้งหมดก็ตาม ทั้งนี้ จากการศึกษาผลของการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พบว่า มีผลคะแนนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน และเมื่อแสดงผลแสดงค่าประสิทธิภาพ ทำให้เห็นพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่มชัดเจนขึ้น (อรุณี อรุณเรือง และคณะ, 2560) โดยเฉพาะกลุ่มคะแนนต่ำ ที่สามารถพัฒนาขึ้นเกือบเทียบเท่ากับกลุ่มคะแนนปานกลางและกลุ่มคะแนนสูง ซึ่งแสดงว่าการที่ผู้เรียนมีกลวิธีการฟังหรือความรู้เดิมของตนเองอยู่แล้ว และผู้สอนนำกลวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและกระบวนการฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการฟังได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การสอนกลวิธีการฟังที่ใช้กระบวนการ 3 ขั้นตอน ก่อนฟัง ระหว่างฟัง และหลังฟัง สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล โสตาจันทร์ พบว่า กลยุทธ์เชิงการรู้คิด (Metacognitive Strategy) กลยุทธ์เชิงความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Strategy) และกลยุทธ์เชิงสังคม (Social Strategy) สามารถสร้างเสริมทักษะการฟัง ของนักศึกษาได้ โดยผลการทดสอบก่อนการเรียนชี้ให้เห็นว่านักศึกษาอาจจะไม่คุ้นเคยกับการใช้กลยุทธ์การฟัง หรืออาจจะพบปัญหาในบางครั้งเมื่อต้องฟังภาษาอังกฤษ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อนักศึกษาได้ใช้เวลาในการฝึกใช้กลยุทธ์ในการฟังไประยะหนึ่งก็สามารถสร้างเสริมทักษะการฟังที่ดีขึ้น ดังเห็นได้จากผลการทดสอบหลังการเรียนที่สูงขึ้น (มงคล โสตาจันทร์, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทนงค์ดี กุตรแสง พบว่า นักเรียนจำอาหารเรือมีการใช้ทุกกลวิธีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มคะแนนสูงมีการใช้กลวิธีด้านอุปมาอุปไมยมากที่สุด ส่วนกลุ่มคะแนนต่ำใช้กลวิธีทางสังคมมากที่สุด (ทนงค์ดี กุตรแสง, 2560) และสอดคล้องกับ ศราธรณ์ หมั่นปรุ พบว่า กลวิธีที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ได้แก่ กลวิธีการจำ (Memory Strategies) กลวิธีการเรียนรู้ทางปัญญา (Cognitive Strategies) กลวิธีการควบคุมอารมณ์ความรู้สึก (Affective Strategies) และกลวิธีทางสังคม (Social Strategies) สามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนตื่นตัวในการเรียนยิ่งขึ้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า กลวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรนำมาสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เพื่อช่วยพัฒนาและ

ส่งเสริมการใช้กลวิธีการฟังของนักศึกษาที่มีความรู้เดิมอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในปัจจุบันท้ายที่สุดนี้ จากการศึกษาด้านความพึงพอใจที่มีต่อการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ซึ่งผลที่ได้สามารถอนุมานได้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการสอนกลวิธีการฟังที่เป็นขั้นตอนและมีกระบวนการที่ชัดเจน (ศราธรณ์ หมั่นปฐ และคณะ, 2562)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนากลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

จากภาพที่ 1 สรุปได้ว่ากลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษามี 4 วิธี ได้แก่ การฟังที่ใช้สื่อในการดู การฟังผ่านสื่อประเภทเสียง การฟังที่ใช้สื่อแอปพลิเคชัน ต่างๆ และการฟังที่ใช้ประสบการณ์เดิมหรือประสบการณ์ตรง หลังที่ได้รับการสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือขั้นก่อนฟัง ขั้นขณะ และขั้นหลังฟัง สามารถพัฒนาการทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การสอนกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นก่อนฟัง ระหว่างฟัง และหลังฟัง และการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการสอนแต่ละขั้น อีกทั้งการมอบหมายงานที่หลากหลาย สามารถพัฒนาการฟังภาษาอังกฤษ

ให้นักศึกษาที่มีความรู้เดิมอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นได้ ทั้งนี้ สิ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ได้แก่ การจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Cooperative Learning) โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการฟังพาและช่วยเหลือกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม สามารถเป็นการเสริมแรงจูงใจในการเรียนเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ดังจะเห็นได้จากผลของการสอนกลวิธีการฟังและความพึงพอใจในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำผลการวิจัยที่เกิดขึ้นไปใช้กับการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป และขอเสนอแนะให้มีการวิจัยการสอนกลวิธีการเรียนรู้กับทักษะอื่นหรือรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรองแก้ว ศิลปศาสตร์. (2554). กรณีศึกษาผลการใช้เทคนิคก่อนฟัง ขณะฟัง และหลังฟังต่อความเข้าใจอาชญากรรมของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทองศักดิ์ กุตะแสง. (2560). การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนจำหน่ายเรือ สังกัดกองทัพเรือ. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ทิฐิรัฐ รุ่งแก้ว. (2562). การฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษด้วยตนเองผ่าน Google Apps. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์ (The Journal Of Faculty Of Applied Arts), 12(2), 49-58.
- ปราธนา ผดุงพจน์. (2561). การใช้กิจกรรมเพลงภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการออกเสียงต่อเนื่องกันในภาษาอังกฤษนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 42(1), 79-89.
- ปรียานุช ทองเกลี้ยง. (2562). ผลการใช้แบบฝึกประกอบภาพยนตร์ที่มีต่อทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปวีณนุช พุ่มจิต และ คณะ. (2561). การใช้แอปพลิเคชันในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 1(1), 550-556.
- พรพิทก พูนใจสม และ คณะ. (2562). การใช้กิจกรรมการเล่นิทานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 10(1), 147-165.

- มงคล โสตาจันทร์. (2561). การใช้กลยุทธ์ในการฟังเพื่อสร้างเสริมทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต. วารสารนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม, 1(2), 53-64.
- รุ่งพนอ รักอยู่ และ คณะ. (2560). ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในสถาบันการพลศึกษาในเขตภาคกลาง. NRRU Community Research Journal วารสารชุมชนวิจัย, 11(3), 81-94.
- วิลดา ศรีทองกุล. (2562). การพัฒนาทักษะการฟัง-พูดในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ โดยใช้แอปพลิเคชัน Echo English. วารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2(3), 23-42.
- ศราธรณ์ หมั่นปุ้ และคณะ. (2562). กลวิธีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการฟังพูดภาษาอังกฤษ ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 9(2), 1-16.
- สมพร โกมารทัต. (2559). การศึกษาการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน กรุงเทพฯและปริมณฑล. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุจินต์ หนูแก้ว และ คณะ. (2556). การนำเสนอยุทธศาสตร์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู. ใน วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 15(3), 78-84.
- โสภิต สุวรรณเวลา. (2562). ผลการพัฒนาทักษะการฟังและการอ่านภาษาอังกฤษโดยการชมภาพยนตร์และฟังเพลง ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นายเรืออากาศ, 8(1), 116-127.
- อรุณี อรุณเรือง และคณะ. (2560). รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. เรียกใช้เมื่อ 20 เมษายน 2564 จาก https://repository.rmutp.ac.th/bitstream/handle/123456789/2588/LARTS_61_17.pdf
- อุมภาพร ไยถาวร. (2559). การเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยใช้เพลงภาษาอังกฤษกับการสอนแบบปกติ. เรียกใช้เมื่อ 5 มีนาคม 2564 จาก http://journal.pim.ac.th/uploads/content/2014/09/o_191huof0h1437tdq188tvph1tbsa.pdf
- Al-Nafisah, K. I. (2019). Issues and Strategies in Improving Listening Comprehension in a Classroom. International Journal of Linguistics, 11(3), 93-106.
- Buck, G. (2001). Assessing Listening. Cambridge England: Cambridge University Press.

- Doff, A. (2001). Teaching English: A training course for teachers. (14th Ed.). Cambridge England: Cambridge University Press.
- Goh, C. (2002). Teaching listening in the language classroom. Singapore: SEAMEP Regional Language Center.
- Hedge, T. (2000). Teaching and learning in the language classroom. New York: Oxford University Press.
- Jones, D. (2008). Is there any room for listening? The necessity of teaching listening skills in ESL/EFL classrooms. Retrieved March 2, 2021, from https://www.kansai-u.ac.jp/fl/publication/pdf_forum/7/02_jones_15.pdf
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.
- Nation, I. S. P. & Newton, J. (2009). Teaching ESL/EFL listening and speaking. New York: Routledge.
- Oxford, R. L. (1990). Language learning strategies: What every teacher should know. New York: Newbury House/Harper & Row.
- Piamsai, C. (2014). An Investigation of the Use of Listening Strategies and Listening Performance of Proficient and Non Proficient language Learner. PASSA: Journal of Language Teaching and Learning in Thailand, 47(1), 147-181.
- Rokni, S. & Ataee, A. (2014). The Effect of Movie Subtitles on EFL Learners' Oral Performance. International Journal of English Language, Literature and Humanities, 1(5), 201-215.
- Sari, N. P. et. al. (2019). Improving Listening Skill Using Learn English By Listening Application. PROJECT (Professional Journal of English Education), 2(4), 455-460.